

PRESUDA SUDA (puni sastav)

2. listopada 2003.(*)

„Građanstvo Europske unije – Prijenos prezimena – Djeca državljana država članica – Dvojno državljanstvo”

U predmetu C-148/02,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 234. UEZ-a, koji je Sudu uputio Conseil d'État (Državno vijeće, Belgija) u postupku koji se pred tim sudom vodi između

Carlosa Garcije Avella

i

Belgije,

o tumačenju članaka 17. i 18. UEZ-a,

SUD (puni sastav),

u sastavu: G. C. Rodríguez Iglesias, predsjednik, M. Wathelet, R. Schintgen i C. W. A. Timmermans, predsjednici vijeća, D. A. O. Edward, A. La Pergola, P. Jann, V. Skouris, F. Macken, N. Colneric, S. von Bahr, J. N. Cunha Rodrigues (izvjestitelj) i A. Rosas, suci,

nezavisni odvjetnik: F. G. Jacobs,

tajnik: M.-F. Contet, glavna administratorica,

uzimajući u obzir pisana očitovanja koja su podnijeli:

- za C. Garciju Avellu, P. Kileste, *avocat*,
- za Belgiju, A. Snoecx, u svojstvu agenta, uz asistenciju J. Bourtembourg, *avocat*,
- za dansku vladu, J. Bering Liisberg, u svojstvu agenta,
- za nizozemsku vladu, H. G. Sevenster, u svojstvu agenta,
- za Komisiju Europskih zajednica, J. L. Iglesias Buhigues, C. O'Reilly i D. Martin, u svojstvu agenata,

uzimajući u obzir izvještaj za raspravu,

saslušavši usmena očitovanja C. Garcije Avella kojeg zastupa P. Kileste, Belgije koju zastupa C. Molitor, *avocat*, danske vlade koju zastupa J. Molde, u svojstvu agenta, nizozemske vlade koju zastupa N. A. J. Bel, u svojstvu agenta i Komisije koju zastupaju J. L. Iglesias Buhigues, C. O'Reilly i D. Martin, na raspravi održanoj 11. ožujka 2003.,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 22. svibnja 2003.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Presudom od 21. prosinca 2001. koju je Sud zaprimio 24. travnja 2002., Conseil d'État (Državno vijeće) je na temelju članka 234. UEZ-a uputio prethodno pitanje o tumačenju članaka 17. i 18. UEZ-a.
- 2 To je pitanje postavljeno u okviru spora koji se vodi između C. Garcije Avella, u svojstvu zakonskog zastupnika svoje djece i Belgije u pogledu zahtjeva za promjenu prezimena te djece.

Pravni okvir

A — Pravo Zajednice

- 3 Člankom 12. stavkom 1. UEZ-a propisuje se sljedeće:

„Unutar područja primjene ovog Ugovora i ne dovodeći u pitanje bilo koju njegovu posebnu odredbu, zabranjena je svaka diskriminacija na temelju državljanstva.”
[neslužbeni prijevod]

- 4 Člankom 17. UEZ-a utvrđuje se:

„1. Ovime se ustanavljuje građanstvo Unije. Svaka osoba koja ima državljanstvo neke države članice građanin je Unije. Građanstvo Unije dodaje se nacionalnom državljanstvu i ne zamjenjuje ga.

2. Građani Unije uživaju prava i podliježu dužnostima predviđenima ovim Ugovorom.” [neslužbeni prijevod]

- 5 Članak 18. stavak 1. UEZ-a glasi kako slijedi:

„Svaki građanin Unije ima pravo slobodno se kretati i boraviti na državnom području država članica, podložno ograničenjima i uvjetima utvrđenima u ovom Ugovoru i u mjerama usvojenima radi njegove provedbe.” [neslužbeni prijevod]

B — Nacionalno zakonodavstvo i praksa

Belgijsko međunarodno privatno pravo

6 Člankom 3. stavkom 3. belgijskog građanskog zakonika propisuje se:

„Zakoni koji se odnose na osobni status i sposobnost osoba primjenjuju se na belgijske državljanе, čak i ako borave izvan Belgije.” [neslužbeni prijevod]

7 Ta odredba predstavlja osnovu na temelju koje belgijski sudovi primjenjuju pravilo prema kojemu se za osobni status i sposobnost osoba primjenjuje belgijsko nacionalno zakonodavstvo.

8 Prema mišljenju Belgije, ako belgijski državljanin istodobno ima jedno ili više državljanstava, belgijska tijela vlasti dat će prednost belgijskom državljanstvu u skladu s uobičajenim pravilom o podrijetlu kodificiranim člankom 3. Haške konvencije od 12. travnja 1930. o određenim pitanjima koja se odnose na sukob zakona o državljanstvu (*Zbirka međunarodnih ugovora Ujedinjenih naroda*, sv. 179., str. 89., u dalnjem tekstu: Haška konvencija) prema kojemu se „osoba koja ima dva ili više državljanstava može smatrati državljaninom svake države čije državljanstvo posjeduje” [neslužbeni prijevod].

Belgijski Građanski zakonik

9 Na temelju članka 335. Građanskog zakonika koji se nalazi u poglavljу V. naslovlenom „Učinci srodstva”, u poglavljу VII. („Srodstvo”):

1. „Dijete kojemu je utvrđeno samo srodstvo s ocem, ili kojemu je istovremeno dokazano srodstvo s ocem i majkom, nosi očevo prezime osim ako je otac oženjen i priznaje dijete koje je tijekom braka začeto sa ženom koja nije njegova supruga.

[...]" [neslužbeni prijevod]

10 Člankom 2. poglavља II., naslovlenog „Promjena prezimena i imena” Zakona od 15. svibnja 1987. o prezimenima i imenima propisuje se sljedeće:

„Svaka osoba koja ima razloga promijeniti prezime ili ime predaje ministru pravosuđa obrazloženi zahtjev.

Takav zahtjev osobno predaje dotična osoba ili njezin pravni zastupnik.” [neslužbeni prijevod]

11 Člankom 3. koji se nalazi u istom poglavljу tog Zakona predviđa se:

„Ministar pravosuđa može odobriti promjenu imena pod uvjetom da tražena imena neće dovesti do zabune niti će imati negativan utjecaj na podnositelja zahtjeva ni na treće osobe.

Kralj može, iznimno, odobriti promjenu prezimena ako smatra da se zahtjev temelji na ozbiljnim razlozima te da traženo prezime neće dovesti do zabune niti će imati negativan utjecaj na podnositelja zahtjeva ni na treće osobe.” [neslužbeni prijevod]

Upravna praksa u pogledu promjene prezimena

- 12 Belgija ističe da, kako bi smanjila poteškoće povezane s posjedovanjem dvojnog državljanstva, belgijska javna tijela u slučajevima poput onog u glavnom postupku predlažu promjenu prezimena na način da se djeci dodjeljuje samo prvi dio očeva prezimena. Iznimno, i osobito ondje gdje postoji malo poveznica s Belgijom, prezime se može dodijeliti u skladu sa stranim pravom, osobito ako je obitelj živjela u zemlji koja nije Belgija u kojoj je dijete upisano pod dvostrukim prezimenom, kako se ne bi negativno utjecalo na integraciju tog djeteta. Nedavno su upravna tijela zauzela fleksibilniji stav, osobito u slučaju kad prvorodeno dijete rođeno na području španjolske nadležnosti ima dvostruko prezime u skladu sa španjolskim pravom, dok drugorođeno dijete, koje je belgijski i španjolski državljanin, nosi dvostruko očevo prezime u skladu s člankom 335. stavkom 1. belgijskog Građanskog zakonika, kako bi obitelj ponovno imala jedinstveno prezime.

Glavni postupak i prethodno pitanje

- 13 C. Garcia Avello, španjolski državljanin, i I. Weber, belgijska državljanka, borave u Belgiji gdje su se vjenčali 1986. Dvoje djece iz njihova braka, Esmeralda i Diego rođeni 1988. i 1992., imaju dvojno belgijsko i španjolsko državljanstvo.
- 14 U skladu s belgijskim pravom, maticar je na rodnim listovima djece unio očevo prezime, tj. Garcia Avello.
- 15 Podnošenjem obrazloženog zahtjeva od 7. studenoga 1995. ministru pravosuđa, C. Garcia Avello i njegova supruga zatražili su, u svojstvu pravnih zastupnika njihovih dvoje djece, da se njihovo prezime po ocu promijeni u Garcia Weber, ističući kako se, u skladu s ustaljenom praksom u španjolskom pravu, prezime djece bračnog para sastoji od prvog prezimena oca nakon kojeg slijedi majčino prezime.
- 16 Iz spisa proizlazi da su dotična djeca upisana pod prezimenom Garcia Weber u konzularnom uredu španjolskog veleposlanstva u Belgiji.
- 17 Dopisom od 30. srpnja 1997. belgijska tijela predložila su tužitelju u glavnom postupku da umjesto tražene promjene prezimena djece po ocu promijeni u Garcia. Dopisom od 18. kolovoza 1997. tužitelj u glavnom postupku i njegova supruga odbili su taj prijedlog.
- 18 Dopisom od 1. prosinca 1997. ministar pravosuđa obavijestio je C. Garciju Avella da je njegov zahtjev odbijen na sljedeći način: „Vlada smatra da ne postoji dovoljno čvrst razlog za predlaganje Njegovu Veličanstvu Kralju da Vam odobri promjenu prezimena u Garcia Weber. Naime, bilo koji zahtjev za dodavanje majčina prezimena na očevo u prezimenu djeteta obično se odbija jer u Belgiji djeca nose očevo prezime.”
- 19 Tužitelj u glavnom postupku, u svojstvu pravnog zastupnika svoje djece Esmeralde i Diega, podnio je 29. siječnja 1998. zahtjev za poništenje te odluke pred Conseil d'État (Državno vijeće) koji je, uzevši u obzir argumente stranaka i odbacivši članak 43. UEZ-a kao irelevantan u mjeri u kojoj sloboda nastana očito nije upitna u pogledu

maloljetne djece iz predmetnog zahtjeva, odlučio prekinuti postupak i postaviti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Treba li načela prava Zajednice koja se odnose na građanstvo Unije i slobodu kretanja osoba, sadržana posebno u člancima 17. i 18. Ugovora o osnivanju Europske zajednice od 25. ožujka 1957., tumačiti na način da sprječavaju belgijsko upravno tijelo, kojemu je podnesen zahtjev za promjenu prezimena maloljetne djece koja borave u Belgiji i koja imaju dvojno belgijsko i španjolsko državljanstvo, a koji je, bez drugih posebnih okolnosti, obrazložen time da djeca trebaju nositi prezime koje im je dodijeljeno na temelju španjolskog prava i tradicije, da odbije tu promjenu jer se takva vrsta zahtjeva „obično odbija jer u Belgiji djeca nose očevo prezime“, osobito kada stav koji upravno tijelo općenito zauzima proizlazi iz toga što ono smatra da dodjeljivanje drugačijeg prezimena može, u okviru društvenog života u Belgiji, potaknuti pitanja o srodstvu dotične djece, ali da se, radi smanjenja poteškoća povezanih s dvojnim državljanstvom, u takvoj situaciji podnositeljima zahtjeva predlaže da preuzmu samo očevo prezime te može li se iznimno, kad postoji malo poveznica s Belgijom ili je potrebno da braća ponovno imaju isto prezime, donijeti pozitivna odluka?“

O prethodnom pitanju

- 20 Najprije je potrebno ispitati ulazi li, suprotno stajalištu koje su iznijele Belgija te Danska i nizozemska vlada, situacija o kojoj je riječ u glavnom postupku u područje primjene prava Zajednice, a osobito odredbi Ugovora u pogledu građanstva Unije.
- 21 Člankom 17. UЕZ-a svakoj osobi koja ima državljanstvo države članice dodjeljuje se status građanina Unije (vidjeti osobito presudu od 11. srpnja 2002., D'Hoop, C-224/98, Zb., str. I-6191., t. 27.). S obzirom na to da su djeca C. Garcije Avella državljeni dviju država članica, i njima je dodijeljen taj status.
- 22 Kao što je sud već više puta presudio (vidjeti osobito presudu od 17. rujna 2002., Baumbast i R, C-413/99, Zb., str. I-7091., t. 82.), status građanina Unije predodređen je da bude temeljni status državljanina država članica.
- 23 Taj status državljanima država članica koji se nalaze u istoj situaciji omogućuje da se u području primjene Ugovora o EZ-u *ratione materiae*, neovisno o njihovu državljanstvu i ne dovodeći u pitanje iznimke izričito predviđene s tim u vezi, prema njima jednako pravno postupa (vidjeti osobito presudu od 20. rujna 2001., Grzelczyk, C-184/99, Zb., str. I-6193., t. 31. i gore navedenu presudu, D'Hoop, t. 28.)
- 24 Situacije koje ulaze u područje primjene prava Zajednice *ratione materiae* obuhvaćaju situacije koje uključuju primjenu temeljnih sloboda koje su zajamčene Ugovorom, osobito one koje podrazumijevaju slobodu kretanja i boravka na državnom području država članica kako je određeno člankom 18. UЕZ-a (presuda od 24. studenoga 1998., Bickel i Franz, C-274/96, Zb., str. I-7637, t. 15. i 16., i gore navedene presude, Grzelczyk, t. 33. i D'Hoop, t. 29.).
- 25 Iako su, s obzirom na trenutačno stanje prava Zajednice, pravila kojima se uređuje prezime osobe u nadležnosti država članica, potonje ipak u izvršavanju svoje nadležnosti moraju poštovati pravo Zajednice (vidjeti po analogiji presudu od 2. prosinca 1997., Dafeki, C-336/94, Zb., str. I-6761., t. 16. – 20.), osobito odredbe

Ugovora u pogledu prava svakog građanina Unije na slobodno kretanje i boravak na državnom području država članica (vidjeti osobito presudu od 23. studenoga 2000., Elsen, C-135/99, Zb., str. I-10409., t. 33.).

- 26 Građanstvom Unije, utvrđenim člankom 17. UEZ-a, ne nastoji se, međutim, proširiti područje primjene Ugovora *ratione materiae* i na unutarnje situacije koje nikako nisu povezane s pravom Zajednice (presuda od 5. lipnja 1997., Uecker i Jacquet, spojeni predmeti C-64/96 i C-65/96, Zb., str. I-3171., t. 23.).
- 27 Međutim, takva poveznica s pravom Zajednice postoji u pogledu osoba koje su u istom položaju kao djeca C. Garcije Avella, koja su državljeni jedne države članice koji zakonito borave na području druge države članice.
- 28 Taj zaključak nije moguće osporiti činjenicom da osobe iz glavnog postupka imaju i državljanstvo države članice u kojoj borave od svojeg rođenja i koje je, prema stavu upravnih tijela te države, jedino državljanstvo koje potonja priznaje. Država članica ne smije ograničavati učinke dodjele državljanstva druge države članice određivanjem dodatnog uvjeta za priznavanje tog državljanstva u pogledu primjene temeljnih sloboda predviđenih Ugovorom (vidjeti osobito u tom smislu presudu od 7. srpnja 1992., Micheletti i dr., C-369/90, Zb., str. I-4239., t. 10.). Nadalje, člankom 3. Haške konvencije, na koju se Kraljevina Belgija oslanja u tome da je jedino državljanstvo državljanstvo mjesta suda u slučaju kad postoji više državljanstava od kojih je jedno belgijsko, ne uvodi se obveza, nego se strankama samo pruža mogućnost davanja prednosti tom državljanstvu nad bilo kojim drugim.
- 29 Pod tim uvjetima, djeca tužitelja u glavnom postupku mogu se pozvati na pravo predviđeno člankom 12. UEZ-a o nediskriminaciji na temelju državljanstva u pogledu pravila kojima se uređuje njihovo prezime.
- 30 Stoga je potrebno ispitati protivi li se člancima 12. i 17. UEZ-a to da belgijska upravna tijela odbiju zahtjev za promjenu prezimena u situaciji kao što je ona iz glavnog postupka.
- 31 U tom pogledu iz ustaljene sudske prakse proizlazi da načelo nediskriminacije zahtijeva da se prema sličnim slučajevima ne postupa drugačije te da se s različitim slučajevima ne smije postupati jednako (vidjeti među ostalim presudu od 17. srpnja 1997., National Farmers' Union i dr., C-354/95, Zb., str. I-4559., t. 61.). Takvo se postupanje može opravdati samo ako je utemeljeno na objektivnim razmatranjima neovisno o državljanstvu dotičnih osoba i ako je u skladu s ciljem kojemu se zakonito teži (vidjeti među ostalim gore navedenu presudu, D'Hoop, t. 36.).
- 32 U ovom slučaju nije sporno da se prema osobama koje osim belgijskog imaju i državljanstvo druge države članice u pravilu postupa jednako kao s osobama koje imaju samo belgijsko državljanstvo, jer se u Belgiji isključivo osobe koje imaju belgijsko državljanstvo smatraju Belgijcima. Kao i belgijskim državljanima isto će se tako i španjolskim državljanima, koji imaju i belgijsko državljanstvo, uobičajeno odbiti zahtjev za promjenu prezimena zato što u Belgiji djeca nose očevo prezime.
- 33 Belgijska upravna praksa koja, kao što proizlazi iz točke 12. ove presude i iz prethodnog pitanja, dopušta odstupanja od potonjeg pravila, odbija podržati među takvim odstupanjima slučaj u kojemu su osobe u takvoj situaciji kao što je ona u

glavnom postupku i koje nastoje ispraviti razlike u svojem prezimenu proizašle iz primjene zakonodavstava dviju država članica.

- 34 Zato je potrebno odrediti jesu li te dvije kategorije osoba u identičnoj situaciji ili su, naprotiv, njihove situacije različite te bi u tom slučaju načelo nediskriminacije značilo da belgijski državljeni, poput djece C. Garcije Avella koja imaju i državljanstvo druge države članice, mogu zahtijevati da se s njima postupa drugačije nego s osobama koje imaju isključivo belgijsko državljanstvo, osim ako se predmetno postupanje može opravdati objektivnim razlozima.
- 35 Za razliku od osoba koje imaju isključivo belgijsko državljanstvo, belgijski državljeni koji imaju i španjolsko državljanstvo imaju različita prezimena u dvama predmetnim pravnim sustavima. Osobito u slučaju kao što je onaj u glavnom postupku, dotičnoj je djeci odbijeno pravo da nose prezime koje je u skladu sa zakonodavstvom države članice koja je odredila prezime njihova oca.
- 36 Kao što je nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 56. svojeg Mišljenja, nije sporno da takve razlike u prezimenima mogu dovesti do ozbiljnih neugodnosti za dotične osobe i na profesionalnoj i na osobnoj razini koje proizlaze iz, među ostalim, poteškoća u ostvarivanju u jednoj državi članici čiji su državljeni pravnih učinaka diploma ili dokumenata koji su naslovjeni na prezime koje je priznato u drugoj državi članici čiji su isto tako državljeni. Kako je utvrđeno točkom 33. ove presude, rješenje koje su predložila upravna tijela kojim se djeci dopušta da preuzmu samo prvo očevo prezime ne rješava situaciju različitih prezimena koja stranke u ovom predmetu nastoje izbjegći.
- 37 U tim okolnostima, belgijski državljeni koji imaju različita prezimena zbog različitih zakonodavstava u čijoj su nadležnosti na temelju državljanstva mogu se pozvati na poteškoće koje su svojstvene njihovoj situaciji i koje ih razlikuju od osoba koje imaju isključivo belgijsko državljanstvo, tj. koje se identificiraju isključivo jednim prezimenom.
- 38 Međutim, kako je istaknuto u točki 33. ove presude, belgijska upravna tijela odbijaju postupati sa zahtjevima za promjenu prezimena koje podnose belgijski državljeni u slučajevima poput onoga koji se odnosi na djecu tužitelja u glavnom postupku kako bi se izbjegla nepodudarnost u prezimenima, kao sa zahtjevima utemeljenima na „ozbiljnim razlozima“ u smislu članka 3. stavka 2. gore navedenog zakona od 15. svibnja 1987., samo zbog toga što u Belgiji djeca koja imaju belgijsko državljanstvo, u skladu s belgijskim pravom, nose očevo prezime.
- 39 Potrebno je ispitati mogu li razlozi koje su podredno iznijele belgijska država te danska i nizozemska vlada opravdati predmetnu praksu.
- 40 Belgija ističe da je načelo nepromjenjivosti prezimena temeljno načelo društvenog poretku, čiji temeljni element i ostaje, te da Kralj može odobriti promjenu prezimena samo u vrlo iznimnim okolnostima koje ne postoje u glavnom postupku. Isto kao i Belgija, i nizozemska vlada tvrdi da je povreda prava djece tužitelja u glavnom postupku smanjena time što se ta djeca u svakom trenutku mogu pozvati na svoje španjolsko državljanstvo i prezime dodijeljeno u skladu sa španjolskim pravom u svakoj državi članici osim u Belgiji. Predmetna praksa omogućuje izbjegavanje rizika od zabune u pogledu identiteta ili srodstva dotičnih osoba. Prema mišljenju danske vlade ta praksa, u mjeri u kojoj primjenjuje ista pravila na belgijske državljanke koji su državljeni druge države članice kao i na osobe koje su isključivo belgijski državljeni,

doprinosi promicanju integriranja prvih u Belgiji i ostvarenja cilja koji je vođen načelom nediskriminacije.

- 41 Nijedan od tih razloga ne može pružiti valjano opravdanje za predmetnu praksu.
- 42 Prvo, s obzirom na načelo nepromjenjivosti prezimena kao sredstva namijenjena sprječavanju rizika od zabune u pogledu identiteta ili srodstva, iako to načelo nedvojbeno pomaže olakšati prepoznavanje identiteta osoba i njihovog srodstva, ono ipak nije neophodno u toj mjeri da ga se ne može prilagoditi praksi koja dopušta djeci koja su državljeni jedne države članice te posjeduju i državljanstvo druge države članice da preuzmu prezime koje sadržava i elemente koji nisu predviđeni pravom prve države članice i koji su, štoviše, uneseni u službeni registar druge države članice. Nadalje, nije sporno da, osobito zbog raspona migracija unutar Europske unije, u istoj državi članici supostoje različiti nacionalni sustavi za dodjelu prezimena, iz čega proizlazi da se srodstvo ne može nužno određivati prema društvenom životu države članice isključivo na temelju kriterija sustava koji se primjenjuje na državljenje potonje države. Osim toga, ne samo da ne stvara zabunu u pogledu srodstva djece, nego sustav koji dopušta prijenos elemenata prezimena obaju roditelja, naprotiv, može doprinijeti boljem uočavanju poveznice s dvama roditeljima.
- 43 Drugo, što se tiče cilja integracije koji se nastoji postići predmetnom praksom, dovoljno je istaknuti da zbog supostojanja različitih sustava dodjeljivanja prezimena državljeni u državama članicama, takva predmetna praksa nije ni potrebna ni prikladna za promicanje integracije državljenja drugih država članica u Belgiji.
- 44 Neproporcionalnost odbijanja zahtjevâ poput onog u glavnem postupku od strane belgijskih tijela, još je uočljivija kad se u obzir uzme činjenica da, kao što je razvidno iz točke 12. ove presude i iz prethodnog pitanja, predmetna praksa već dopušta odstupanja od primjene belgijskog sustava u pogledu prijenosa prezimena u slučajevima sličnim slučaju djece podnositelja zahtjeva u glavnem postupku.
- 45 Uzimajući u obzir sve navedeno, odgovor na prethodno pitanje treba glasiti da članke 12. i 17. UEZ-a treba tumačiti na način da im se protivi da, u okolnostima poput onih u slučaju iz glavnog postupka, upravna tijela države članice odbiju zahtjev za promjenu prezimena podnesenog u ime maloljetne djece koja borave u toj državi i koja imaju dvojno državljanstvo te države i još jedne države članice, u slučaju kad je svrha tog zahtjeva omogućiti toj djeci da nose prezime na koje imaju pravo u skladu s pravom i tradicijom druge države članice.

Troškovi

- 46 Troškovi danske i nizozemske vlade i Komisije, koje su Sudu podnijele očitovanja, ne nadoknađuju se. Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je суду da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenoga,

SUD,

o pitanjima koja je presudom od 21. prosinca 2001. uputio Conseil d'Etat (Državno vijeće), odlučuje:

Članke 12. i 17. UEZ-a treba tumačiti na način da im se protivi da, u okolnostima poput onih u slučaju iz glavnog postupka, upravna tijela države članice odbiju zahtjev za promjenu prezimena podnesenog u ime maloljetne djece koja borave u toj državi i koja imaju dvojno državljanstvo te države i još jedne države članice, u slučaju kad je svrha tog zahtjeva omogućiti toj djeci da nose prezime na koje imaju pravo u skladu s pravom i tradicijom druge države članice.

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 2. listopada 2003.

[Potpisi]

* Jezik postupka: francuski